



Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros Decretalium, Tomus ...

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 5. An in Ecclesiis Patronatis, ad præsentationem Rectoris earundem præsentati possint ab Episcopo ordinari?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

§. 5.

An in Ecclesiis Patronatis, ad presentationem Rectoris earundem presentati possint ab Episcopo ordinari?

quod consensum Dioecessani nominet authoritativum seu authoritatem, ut discrimen indicet inter assensum Patroni, & assensum Dioecessani, quod in alienatione ipsius Ecclesiae consensus Dioecessani substantialiter intervenire debeat, cum in tali casu sit alienans principalis (ut notavimus tit. 13.) non autem assensus Patroni. Ex hoc enim fit, quod alienatio Ecclesiae patronatae à Patrono facta sine autoritate Episcopi nec naturaliter valeat, dum accedat Autoritas Episcopi; secus alienatio facta ab Episcopo facta sine assensu Patroni. Nam in 1. deficit assensus, qualiter est de substantia translationis; secus in 2. Patronus enim in eo casu, quo una Ecclesia donatur, vel unitur alteri Ecclesiae non est principalis contrahens, seu donans, aut uniens; & ideo etiam valet secunda Concessio Ecclesiae facta alteri Ecclesiae per Episcopum & Patronum, etiam obstante priori facta per Patronum solum ex cit. c. *suggestum*; quamvis si deinde donationi factae ab Episcopo accedat illi etiam assensus Patroni, alienatio ab Episcopo facta de jure positivo valebit etiam à principio.

3292 Dubium est 3. an in casu, quo Patronus suum Patronatum donat Episcopo intuitu Ecclesiae Cathedralis, talis Ecclesia patronata evadat collativa? R. affirmative, si jus presentatum instituendi pertinebat ad eundem Episcopum, nec habeat Compatronum, quia tunc jus providendi Ecclesiae est penes Episcopum donatarium non expectata alterius presentatione, vel electione; ergo est collativum. Dixi: *si jus instituendi* in tali Ecclesia sit penes ipsum donatarium; nam si pertineret ad alium, maneret patronatum, & talis Episcopus donatarius in casu vacantis Ecclesiae deberet presentationem illi facere, ad quem pertinet instituere presentatos in tali Ecclesia, & admitti deberet, esto Ecclesia foret in alia Dioecesi per c. *significasti* 18. h. 1. Dixi 2. si nec habeat Compatronum; nam iste non posset privari jure suo, consequenter ejus presentatio expectanda foret, quo stante beneficium nequit esse collativum, ex dict. supra.

DE hoc agitur in c. *postulasti* 30. h. 1. 3293 ubi cum Episcopus Auriensis ex Innocentio III. quasivisset, an, cum Rectores Parochialium Ecclesiarum quosdam presentant ad suarum Ecclesiarum titulos ordinandos, utrum electio talium ad ipsos Rectores pertineat, vel etiam ad Patronos; & si in his patronorum non est acquirendus assensus, utrum jus illis saluum maneat eligendi, ut, cum ipsas Ecclesias vacare contigerit, intitulati hujusmodi non sint aliis preferendi? ad quod breviter R. Pontifex: *quod per intitutionem hujusmodi nullum Patronis praedictum generetur, quin possint alios, ad illas Ecclesias cum vacaverint, presentare, nisi de Patronorum processisset assensu.*

Ex hoc textu deducunt communiter, quod, si Rector Ecclesiae parochialis presentet aliquos ordinandos ad titulum suae Ecclesiae, non requisito Patrono; & ordinentur, non praedictet Patrono; quia ipse, cum vacat beneficium, potest alios presentare, relictis istis ordinatis, & titulatis, si non consenserat eorum presentati, & institutioni; secus, si consensit.

Sed ex hoc plures moventur quaestiones 1. an Rector Ecclesiae Parochialis Patronata possit alicui assignare in suo beneficio Parochiali titulum, ut ad eum ordinetur? 2. an ad ejusmodi assignationem tituli ordinatus eo ipso censetur intitulatus, hoc est jus consecutus, ut, cum tale beneficium vacaverit, ipse in eo aliis praeferratur, etiam presentatis à Patrono? Ad 1. R. nec Parochis, nec aliis beneficiatis competere ullum jus presentandi ordinandos ad suarum Ecclesiarum, vel beneficiorum titulos; nam vel presentarent ad titulum suae Ecclesiae, aut beneficii solum temporaliter, vel in perpetuum? si primum? ad eum ordinari non possent; Cum titulus ad ordines suscipiendos in ordinando debeat esse perpetuus, hoc est ad dies vitae, suffi-

sufficiens pro decante sustentatione ad eum ordinati, ut constat ex l. i. tit. ii. si secundum? distinguendum est, an beneficium sit *collativum*? an *patronatum*? si *patronatum*? sicut id non potest Episcopus sine consensu Patroni, ut dictum est in præced; Sic à fortiore jure non poterit Parochus, vel alius Beneficiatus. Si *collativum*? poterit solum de consensu Collatoris, quo casu præsentans, dum vivit, tenebitur ei alimenta præstare ex suo beneficio, ad cuius titulum de consensu Collatoris præsentatus est ordinatus.

3295 Dices in c. *Postulasti*, non negatur Ecclesiarum Parochialium Rectoribus jus præsentandi ordinandos ad titulum suarum Ecclesiarum; sed solum dicitur, quòd, ubi consensus Patroni requiritur, talis intitutatio, sine Patroni consensu facta, non præjudicet Patronis, ut, cum Ecclesia Patronata vacaverit, ordinatus ad titulum illius Ecclesie, debeat præferri præsentatis à Patrono; ergo non debet illis negari jus præsentandi ordinandos ad titulum suæ Ecclesie salvo saltem jure Patronorum? R. i. dato anteced. N. conseq. quia vel darent titulum *perpetuum cum consensu Patroni*? & hoc non negamus; vel *sine consensu Patroni*? & hoc nec Episcopi possunt ex N. priori, vel solum *temporalem*? & insufficientis est pro ordinibus, ut jam dictum est. R. 2. dato anteced. N. conseq. quia ex hoc, quòd *ibi* non negatur beneficiatis hoc jus, non sequitur esse concessum; nam de hoc (an id jure possint Parochi?) non fuit quæstio proposita; sed, an si *Rectores Ecclesiarum aliquos præsentent* (non de jure, quod nullum ipsis tribuitur, ut rectè notat Wagner. in c. *Postulasti* 30. h. i.) sed *de facto, & ad ejusmodi titulum ordinatus, per ejusmodi intitulationem Patronis generet præjudicium, quin possint Ecclesia vacante alios præsentare?* & ad hoc respondit Pontifex, quòd non, nisi Patronus consenserit; ergo ex hoc c. non probatur intentum. An autem talis præsentatio à Parochis facta etiam de consensu Patronorum hodie, & post Constitutionem Innocentii XI. sufficiat ad recipiendos Ordines, exposuimus l. i. tit. ii.

Ex hoc colligitur etiam responsio ad 3296 secundum nempe Clericum à Parocho præsentatum pro Ordinibus ad titulum sui beneficii, in quo talis Parochus intitulatus est, etiam secuta ordinatione, non intitulari, seu obtinere titulum *perpetuum* in eo beneficio sine consensu Patroni, quando is de jure necessarius est; nam in casu, quo tale beneficium vacat, non ipse ad eum titulum ordinatus, sed is, quem Patronus præsentaverit, præferri debet, ut decisum est in dict. c. *Postulasti*, de quo n. 3293. cuius ratio est ex dictis; quia nec Parochus, nec Beneficiatus ad titulum beneficii patronati præsentando, nec Episcopus ad ejusmodi titulum ordinando, potuit illi Jus ullum in eo beneficio constituere sine Patroni consensu ex n. cit.

Dices 2. ex dicta responsione Pontificis saltem sequitur, quòd Parochi, alique Beneficiati possint præsentare Clericos ordinandos ad titulum sui beneficii, quando nullum sit præjudicium Patronis; nam cum Episcopus Auriensis duo Pontifici proposuisset. 1. Utrum Rectores Parochialium Ecclesiarum quosdam præsentare possint ad titulos suarum Ecclesiarum ordinandos, etiam non requisitis Patronis? 2. si in his Patronorum Consensus non sit requirendus; utrum illis Jus eligendi, sive præsentandi *salvum* maneat, ita, ut cum ipsas Ecclesias vacare contigerit, hujusmodi intitulati non sint aliis, quos Patroni præsentaverint, præferendi? Ad primam quæstionem Papa directè non respondet (ut notat Gloss. hic in casu) ad secundam vero ait, per intitulationem hujusmodi nullum Patronis præjudicium generari, quin possint alios, ad Ecclesias illas, cum vacaverint, præsentare, quos volunt, nisi illi cum assensu Patronorum intitulati fuissent, sive ad titulum beneficii ordinati, atqui per hoc etiam tacitè, ac indirectè est responsum, quòd nimirum Clerici possint validè, ac licitè præsentari à Parocho, vel alio Beneficiato ad titulum sui beneficii, etiam illud *patronatum* sit, etiam Patrono irrequisito, sine præjudicio tamen ejusdem, quoad jus præsentandi alium ad beneficium. Gloss.

Glossi hic V. *utrum electio*, ergo; sic Pirhing. de Jure Patronatus n. 126.

3298 *Re.* In hac objectione multa posse considerari, quæ ambigua sunt. 1. an beneficiati possint talem præsentationem facere *jure*, vel tantum *facto*? 2. an ea, quam *jure* facere possunt, sufficiat ad titulum pro recipiendis Ordinibus? 3. solum an ex suppositione, si facerent, etiam solo *facto*, & ordinatio sequeretur, manente nihilominus salvo Jure Patronorum, taliter ordinati præferri deberent præsentatis à Patrono in casu vacantis Ecclesiæ, quando Patroni consensus non requiritur ad talem præsentationem? 4. an si necessarius foret? quibus positis ad *Re.* Beneficiatos posse in suis beneficiis assignare alteri Clerico ordinando titulum congruæ sustentationis ex suis beneficiis, sed tantum *ad tempus*, quo ipsi habent tale beneficium; ne plus juris in alterum transferant, quam ipsi habeant; cum ergo beneficiati nullum jus habeant gravandi beneficia, onere duraturo etiam post ipsorum vitam; non poterunt ejusmodi Clericis constituere jus alimentorum ex fructibus beneficii pro casu, quo ipsi non habent beneficium; at ponuntur habere solum ad dies vite: ergo. Et ideo talis Clericus, ad ejusmodi titulum ordinatus, non habet sibi obligatum beneficium, sed *beneficiatum*, à quo præsentatus est ad ordines ex tali titulo; ubi onus solum incumbit fructibus ceteroquin competentibus beneficiato.

3299 *Re.* Ad 2. *Re.* quòd titulus alimentorum recipiendorum ex beneficio, quem beneficiatus in suo beneficio alteri dare potest ad ordines, sit solum *ad tempus vite præsentantis*; non autem *ad dies vite ordinandi* ad eum titulum, secluso alio supplente, quo deficiente non est assignatus titulus, quo ad dies vite ordinatus habeat alimenta, talem titulum non esse sufficientem ad recipiendos ordines, nisi ordinans in casu defectus illius se obliget ad præbendam ordinato sustentationem; dum ei de beneficio provisum sit in titulum; ut alibi pluribus exposuimus. Ad 3. jam constat ex n. 3293. Nam ex suppositione, quòd beneficiatus ex consensu Patroni præsentaret aliquem *facto*, non *jure*, ad

Tom. III.

titulum sui beneficii ordinandum, & Episcopus cum ad talem titulum ordinaret; ad huc ista intitulatio nullum Patrono præjudicium potest facere, ut constat ex ipso textu in n. 3293. quibus positis:

Ad object. in n. 3297. *Re.* cum dist. 3300 sequela: ex dicta responsione Pontificis saltem sequitur, quòd Parochi aliique beneficiati possint præsentare Clericos ordinandos ad titulum sui beneficii, quando nullum sit præjudicium Patronis, titulo non sufficiente ad Ordines recipiendos C. titulo sufficiente N. seq. Nam Beneficiatus non potest gravare beneficium suum disponendo de fructibus ejus, ultra dies vite suæ, vel tempus, quo illud habet. Ad prob. N. quòd ab Episcopo Auriensi prima illa quæstio (*an Beneficiati possint aliis in suo beneficio constituere titulum pro ordinibus*) proposita fuerit; quærebat enim solum, *an, si facerent inconsulto Patrono, tales Clerici propter talem intitulationem in casu vacantis beneficii essent præferendi præsentatis à Patrono, qui non consentit in ejusmodi intitulationem.* Deinde, datâ, seu permissâ ma. dist. min. atqui per hoc etiam tacite, ac indirectè responsum est, quòd Clerici possint validè ac licitè præsentari, à beneficiato, ad titulum beneficii solum temporalem, seu ad dies vite præsentantis, si illud patronatum sit, etiam irrequisito Patrono, sine præjudicio tamen ejusdem, quoad Jus præsentandi alium Clericum transeat; at titulum sui beneficii *perpetuum*. N. min. ac ejus suppositum, quòd hac intitulatione Patrono non fieret præjudicium; sic enim illo jam intitulado in perpetuum, ac vivente, inanis foret præsentatio alterius facta à Patrono, cum non possint duo simul in eodem esse intitulati.

§. 6.

An possit Episcopus Conditiones beneficii patronati mutare?

Loquimur de qualitatibus & conditionibus in prima fundatione appositis, & legitima superioris Ecclesiastici potestate admissis. Circa præsentem quæstionem statuitur in c. *Tua*, 17. de Testa.

Ddd dd

Testa.